

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירת מכירת סמים לשוטרים סמויים - אופיה ומהותה

פקודת הסמים המסוכנים אוסרת על ביצוע כל עסקה בסמים. העונש הקבוע לצד עבירת מכירת סמים אסורים הוא עד 20 שנות מאסר. עו"ד אסף דוק מסביר במאמר הבא כיצד פועל מערך השוטרים הסמויים בתחום עבירות הסמים בישראל, מפרט אודות סוגי עבירות הסחר בסמים ומרכיביהן והתייחסות בתי המשפט אליהן.

עבירות סחר בסמים - סוגים ועונשים

עבירות הסמים בישראל מוגדרות בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973. התוספת לפקודה מפרטת את רשימת סמים המסוכנים, כולל קנאביס (מריחואנה, גראס, חשיש), אופיום, LSD, קוקאין, הרואין, אקסטזי (MDMA), מתדון ועוד. החוק אוסר על ייצור החומרים והחזקתם, כולל איסור לשימוש עצמי וסחר בהם. החוק לא מבדיל בין סמים קלים לסמים קשים ועצם החזקת סם מהווה עבירה פלילית. פקודת הסמים המסוכנים מגדירה מהן עבירות הסמים ומהו העונש הצפוי לעובר עבירות בתחום הסמים:

□ **סחר בסמים** - החוק אוסר על ביצוע כל עסקה בסמים, לרבות מכירה של סמים, הספקת סמים, ייצוא סמים וייבוא סמים. זהו פשע חמור שהעונש עליו יכול להגיע עד 20 שנות מאסר וקנס משמעותי. כמו כן המורשע בכך יוכרז על ידי בית המשפט כסוחר סמים, ורכושו עלול להיחלט.

□ **גידול וייצור סמים** - החוק אוסר לגדל, לייצר, להפיק ולהכין חומרים המוגדרים סמים מסוכנים. העונש על גידול סמים עלול להגיע עד 20 שנות מאסר ולצד קנס משמעותי.

□ **תיווך בסמים** - אסור לתווך בעסקת סמים, לא בתמורה ולא בחינם.

□ **החזקת סמים ושימוש בסמים** - לאדם אסור להחזיק סמים ולהשתמש בהם, אם כי החוק מדרג את העבירות של החזקת סם ושימוש בסם באופן הבא:

א. החזקה ושימוש עצמי בסמים זו עבירה קלה יותר שדינה עד 3 שנות מאסר. הקביעה אם מדובר על שימוש עצמי תלוי בכמות שנתפסה. למשל, אם אדם מחזיק סם מסוג קנביס בכמות שעולה על 15 גרם, הוא עלול להיות מורשע בהחזקת סמים שלא לצריכתו העצמית. הרף על סמים מסוג קוקאין והרואין עומד על 0,3 גרם ואילו על אופיום 2 גרם. נטל ההוכחה צריך להיות על הנאשם.

ב. החזקה ושימוש שלא לצריכה עצמית זו עבירה קשה שדינה עד 20 שנות מאסר, לצד קנס משמעותי.

□ **הדחת קטין לשימוש בסמים** - אחת החמורות מבין עבירות הסמים היא אספקת סמים לקטין או שכנוע קטין להשיג את הסם ולהשתמש בו. העונש בעבירת הדחת קטין לשימוש בסמים יכול להגיע עד 25 שנות מאסר וקנס של מאות אלפי שקלים.

תפיסת סמים יכולה להתבצע בשטח במקריות, בעקבות מידע מודיעיני של עבריינים אחרים או בעקבות עבודתו של סוכן סמוי. הסוכן יכול להצביע על עסקה שהיה עד לה או על עסקה שבה היה הקונה בעצמו. על החיפוש בביתו וברכושו של החשוד להיות מעוגן בצו, אלא אם לשוטר יסוד סביר לחשוב שבוצעה עבירה על פקודת הסמים ויש לבצע חיפוש מידי. יודגש כי אפשר לבטל כתב אישום ולסגור את התיק הפלילי אם הוכח שהחיפוש שהמשטרה ערכה אינו חוקי.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבודתם של הסוכנים הסמויים בשטח מורכבת, ומידי פעם שומעים על מעצרים של כמה עבריינים בבת אחת, שהיו נתונים במעקב סמוי ללא ידיעתם. במסגרת זאת הם מכרו סמים לשוטרים סמויים ומסרו להם מידע שיכול להפיל אותם. בדרך כלל מופעלים סוכנים סמויים בתחום הסמים כדי לתפוס רשת של סחר בסמים ולא אדם בודד.

מהו סוכן מדיח ומהי דרך פעולתו

רוב סוחרי הסמים נתפסים עקב מידע מודיעיני. חלקו מגיע מהקונים אשר מוסרים מידע על הספקים שלהם וחלקו מגיע מסוכנים סמויים המופעלים בשטח. המטרה היא תיעוד העסקאות ואיסוף ראיות על פעילות סחר בסמים.

סוכן סמוי נקרא גם 'סוכן מדיח'. הוא פועל מטעם המשטרה ומנסה להדיח עבריינים לבצע את העבירות שדווח שהם מבצעים, במטרה לאסוף ראיות. הפעילות של הסוכן יכולה להיות בתחום הסמים, עבירות נשק, עבירות מין ועוד. בתחום עבירות הסמים מבצע הסוכן עבודה בשטח כדי שיוכל להגיע לסוחרי הסמים בראש שרשרת הסחר ולתעד את עבודתם.

המשטרה מעסיקה סוכנים סמויים מרקעים שונים. הסוכן יכול להיות שוטר חדש שעדיין לא מוכר בשטח והוא מגויס לצורך עבודת שטח ואיסוף ראיות. מנגד, הסוכן הסמוי יכול להיות אדם בעל עבר פלילי שבחר לשתף פעולה עם המשטרה, במטרה להקל על ההליכים התלויים נגדו. למשל, אדם שיש לו תיקי חקירה פתוחים והובטח לו כי בתמורה לשתוף הפעולה שלו ותיעוד העבריינים ייסגרו התיקים, ינתנו לו הקלות בהליך הפלילי הצפוי לו, ימומן לו הליך גמילה אם הוא צרכן סמים והטבות נוספות. היו מקרים שבהם אזרחים מן השורה התנדבו להיות סוכנים סמויים רק כדי לסייע למשטרה.

כמובן שמערך הסוכנים הסמויים של המשטרה הוא מסווג ביותר. בכל יחידה מרחבית יש מחלק סוכנים סמויים שחלקם הם שוטרים ואחרים הם כאמור עבריינים שהמשטרה הצליחה לגייס. לרוב סוכן סמוי פועל במשך כמה חודשים ואיש מסביבתו הקרובה, כולל משפחתו, אינו יודע על פעילותו הסמויה. ספציפית מול סוחרי הסמים קשה להפעיל סוכן מדיח, שכן התקציב של היחידות מוגבל והן עובדות מול עבריינים בעלי אמצעים ושיטות מתוחכמות ביותר. עברייני הסמים מודעים לפעילותם של השוטרים הסמויים ומנסים לאתרם ולחשוף אותם.

הסוכנים הסמויים שגויסו מקרב עבריינים מקבלים תשלום בסך עשרות אלפי שקלים עם סיום עבודתם, כלומר מתן עדות כנגד גורם פלילי ועזרה בהפללתו. כמו כן כמובן הם מקבלים חשבון הוצאות שוטף לפעולתם בשטח.

התנאים וההגבלות על הפעלת סוכן מדיח בעבירות סמים

יש כמה כללים והגבלות על הפעלת סוכן סמוי:

□ יש הסבורים כי אפשר להפעיל סוכן מדיח כנגד כל אדם, אולם הפסיקה קבעה שהמשטרה לא יכולה לאסוף ראיות כנגד כל אדם באמצעות סוכן מדיח. עליה להציג ראיות בדבר עברו הפלילי ועיסוקו הפלילי. הפסיקה קבעה כי: "אל לה, למשטרה, להצמיד סוכן מדיח לאדם, אלא אם בידיה מידע אמין המחשיד אותו אדם כמי שנוהג לבצע פשעים חמורים מהסוג העומד לחקירה, והמשטרה משוכנעת כי רק על ידי הפעלת הסוכן ניתן להשיג את הראיות הדרושות להעמדת החשוד לדין". (ע"פ 470/83). לפני שמפעילים סוכן מדיח בתחום הסמים, למשל, על המשטרה להוכיח שיש לה ראיות על העיסוק הפלילי שלו בסמים.

□ לפני הפעלת סוכן מדיח שהוא עבריין בעצמו, יש לבדוק שההקלה בעבירה שבה הוא מואשם אינה מסכנת את האינטרס הציבורי.

□ יש לבדוק האם הסוכן 'שתל' רעיונות בראשו של העבריין והדיח אותו לבצע עבירה, או שהוא רק בבחינת מלווה והעבירה הייתה מתבצעת בכל מקרה. הפסיקה קובעת כי אי אפשר להפעיל סוכן מדיח ללא כל גבולות, אי אפשר להשתמש בהפעלתו לשם אמצעי

18/07/2024

ט"ד אסף דוק 077-5006206

ת. 052-6885006

פיתוי והדחה, כך שאדם חף מפשע יבצע עבירות שלולא הפעלת הסוכן הסמוי, לא היה מבצען. לדוגמה, אדם שכנע אדם אחר למכור סמים והביא למעצרו. האדם טען שלולא שכנועו של הסוכן המדיח לא היה מוכר את הסמים. האם יש להרשיעו או שמדובר בפיתוי מיותר?

בארה"ב, למשל, זיכו חשודים גם כאשר הוכח שאפשר להוכיח את ביצוע העבירה, אך היא בוצעה רק בגלל הפעלת סוכן סמוי מדיח. הם מכנים זאת "מלכוד" (entrapment). בישראל לעומת זאת, לא פוסלים הרשעה אלא יכול להקל בעת מתן גזר הדין.

□ במקרה של סוכן סמוי שהוא עבריין בעצמו, יש לבדוק האם המעצר הוא תוצר של קבלת מידע מודיעיני אמין מהסוכן, או של חיסול חשבוניות בין העבריין המגויס לבין העצור.

כיצד פועל סוכן סמוי בתחום אכיפת עבירות הסמים?

דרך ההפעלה של סוכן סמוי היא זו: מגייסים את הסוכן, מכינים אותו ומכינים את רשימת עברייני הסמים שמבקשים להפיל. אם מדובר בסוכן סמוי שהוא עבריין המשתף פעולה, לפעמים הוא עצמו יספק את השמות. למשל, אם הוא סוחר סמים בעצמו, הוא יכול לספק שמות של קולגות שלו שמוכרים סמים בעצמם ואף את שמות העבריינים הכבדים יותר שנמצאים בראש שרשרת הסחר בסמים. אם הוא שוטר, מספקים לו רשימה מראש על העבריינים שיש להפעיל. לאחר מכן מוצמד לסוכן איש משטרה מתחום המודיעין, שמפעיל את הסוכן ונמצא עמו בקשר רצוף. כלומר הסוכן לא יכול להיות בשטח ולעשות ככל העולה על רוחו.

עסקת הסמים תוקלט על ידי הסוכן כדי לתעד את העבירה, וכדי לוודא שלא יפליל אדם אחר. לכל סוכן יש עוקב שרושם את פעילות הסוכן ומתעד אותן. לפעמים פרט זה בעייתי, שכן העוקבים לא שומרים תמיד את ניירות המעקב ולכן עדותם במשפט אינה קבילה באופן אוטומטי.

לאור הבעייתיות בהפעלת סוכנים סמויים, עולה ביקורת כנגד הפעלתם בשטח, בעיקר בתחום הסמים. יש לבדוק באופן יסודי מהם הסמכויות של סוכן סמוי ומהו אופן התנהלותו. החשש הוא שעבריין יפעל בשטח מתוך רצון לנקמה, ידיח אנשים לביצוע עבירות ויבצע עבירות בעצמו. יש אף הסבורים שאין להעסיק עבריינים כסוכנים סמויים אלא רק שוטרים.

גורמים מסוימים הפועלים בתחום הפלילי סבורים שיש אף לבטל הרשעות אם אדם ביצע עבירה כי "הצמידו לו" סוכן סמוי. הנימוק הוא שלולא הצמדת הסוכן הסמוי לא היה מבצע את העבירה. נכון לעכשיו, ממשיכה משטרת ישראל להפעיל סוכנים סמויים בזירות רבות. הן סוכנים שהם שוטרים והן סוכנים שהם עבריינים מגויסים.

זמנת לחקירה בחשד למכירת סמים? אל תוותר על זכותך להיוועץ בעורך דין טרם החקירה

גם אם אתה אדם נורמטיבי, זה ששומר על החוק, לא מעשן, לא שותה, זה שנוהג עם שתי הידיים על ההגה ותמיד שם חגורה, עובד בעבודה מסודרת, בעל משרה מכובדת, לעיתים אפילו ידוע בציבור, משתדל לכבד את הזולת ולא לעבור על החוק - פתאום, ביום בהיר אחד וללא הכנה מוקדמת אתה יכול למצוא את עצמך בנקל תחת חקירה משטרתית בגין חשד בלבד למעשה שביצעת לכאורה, ומכאן העלילה יכולה רק להסתבך אם לא תשמור על כלל היסוד האחד - התייעצות עם עורך דין פלילי טרם החקירה. לכן, כדאי להתכונן לחקירה ברצינות רבה, אף אם אתה בטוח בצדקתך. חשוב לקבל ייעוץ לפני חקירה מטעם עורך דין פלילי מנוסה ללא קשר למסגרת שבה היא נערכת. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

יש לדעת כיצד להיערך לחקירה בתבונה, הן מבחינת מידע וזכויות אזרחיות וכלה בטקטיקות של חקירה וכיצד להתגונן בפניהם. הניסיון מוכיח כי אדם שקיבל ייעוץ מקצועי עוד לפני החקירה, לא איבד את שלוותו, יכול היה לענות על השאלות בקור רוח ופעמים רבות הדבר היטה את הכף לטובתו. גם אם מדובר בנחקר שבוודאות אשם, הרי החקירה משמעותית מאוד להמשך ההליך שיבוא לאחר מכן, וכל דבר שייאמר בחקירה עלול להשפיע על עתידו.

זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

נוכח חשיבותה הרבה של החקירה ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך נגדך, חשוב שתיוועץ עם עורך דין פלילי מנוסה טרם החקירה. דע - כי התייעצות משפטית עוד בטרם הגעתך לחקירה עדיפה על פני יעוץ בדיעבד ותיקון טעויות שנעשו במהלך החקירה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם הליכים פליליים וכתב אישום בעבירות סמים

פתיחת הליך פלילי נגד אדם בעבירות סמים פוגעת בשמו הטוב, מותירה לו רישום פלילי וחושפת אותו לעונשים כבדים, כולל קנסות ומאסר. בכדי שלא תמצאו עצמכם נענשים ענישה שתפגע במהלך חייכם ובכדי להימנע מעונשי מאסר, או קנסות גבוהים שימוטטו אתכם כלכלית, יש לפנות לשירותיו של עורך דין פליליים מנוסה, בעל התמחות בטיפול בתיקים של עבירות סמים. הדברים נכונים עבור כל אזרח ישראלי, ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר בצעירים שעתידם עלול להיפגע, או בעובדי חינוך ונושאי משרות ציבוריות, שיכולים לאבד את משרותיהם יחד עם המוניטין והשם הטוב שלהם.

חשוב מאוד לקבל ייצוג פלילי מקצועי בנושא סחר בסמים. ההבדל יכול להיות משמעותי מאוד לעתידו של החשוד:

□ גם אם החשוד השתמש בסמים לצריכה עצמית, מהר מאוד הוא עלול למצוא עצמו שקוע בפרשיה מסובכת יותר. על אף ההקלות שעוגנו לאחרונה בחוק בנוגע לצריכת סמים לשימוש עצמי, מומלץ להתייעץ עם עו"ד פלילי בעל ניסיון שיוכל לסייע עבורכם את הפרשה ללא הרשעה פלילית.

□ מהו גילו של החשוד בעת ביצוע העבירה והאם הודח לדבר העבירה על ידי שוטר סמוי בהיותו קטין.

□ מכירת סמים לשוטרים סמויים היא ראייה לכל דבר, אך יש לבדוק את החשדות טרום חקירתו של הסוכן הסמוי ומהי דרך פעולתו בשטח. האם השם של החשוד נמסר לו מראש או שעלה תוך כדי פעולתו בשטח? האם הסוכן הסמוי הדיח את החשוד לבצע את העבירה? האם החיפוש שנערך בזירה חוקי? האם החשוד הרוויח מעסקת הסמים? האם השוטר יכול לספק ראיות קבילות בבית המשפט? עורך דין פלילי מנוסה יוכל לבדוק את פעולתו של הסוכן הסמוי, הראיות שאסף והעדויות שסיפק בבית המשפט.

□ עורך הדין יוכל לשאוף לצמצום כתבי האישום של החשוד ולשינוי הגדרת העבירות, כדי להקל על ההרשעה ועל העונש.

החוק מכביד בנושא עבירות סמים ומטיל עונשים כבדים על סחר בסמים. לשם כך מופעל מערך שלם של סוכנים סמויים המבצעים עבודות בשטח ואוספים ראיות מסוחרי סמים. מכירה של סם לשוטר סמוי, שתועדה כחוק, היא ראייה לכל דבר ויש לקבל ייעוץ מקצועי כדי לדעת כיצד להתמודד עם ראייה זו. יש הבדל גדול כמובן בין סוכן סמוי שהפליל רשת שלמה של סוחרי סמים לבין סוכן סמוי שהפליל אדם בודד. כל מקרה לגופו ויש לקבל ייעוץ מקצועי כדי לדעת כיצד לצלוח את ההליך הפלילי במינימום נזקים.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

יש לבדוק האם הסוכן 'שתל' רעיונות בראשו של העבריין והדיח אותו לבצע עבירה, או שהוא רק בבחינת מלווה והעבירה הייתה מתבצעת בכל מקרה. הפסיקה קובעת כי אי אפשר להפעיל סוכן מדיח ללא כל גבולות, אי אפשר להשתמש בהפעלתו לשם אמצעי פיתוי והדחה, כך שאדם חף מפשע יבצע עבירות שלולא הפעלת הסוכן הסמוי, לא היה מבצען. לדוגמה, אדם שכנע אדם אחר למכור סמים והביא למעצרו. האדם טען שלולא שכנועו של הסוכן המדיח לא היה מוכר את הסמים. האם יש להרשיעו או שמדובר בסוכן משטרתי שחצה את הגבול המותר על פי חוק?

כתב אישום פלילי בעבירות סמים מוגש לבית המשפט השלום או לבית המשפט המחוזי הממונה על האזור בו התרחש האירוע ומייחס לנאשם ביצוע עבירה פלילית בתחום הסמים בהתאם לנסיבות המקרה, כגון: סחר בסמים, ייצור סמים, ייצוא יבוא, אספקת סם, החזקת סמים, שימוש בסמים לצריכה עצמית, הדחת קטינים לשימוש בסמים, החזקת כלים לשימוש בסמים ונתינת סמים לקטינים.

בכל מקרה ובו אתה חשוד או מואשם בעבירות סמים, עליך להיעזר בעורך דין פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו ויפעל ככל האפשר לביטול ההליך הפלילי נגדך או לכל הפחות יחתור לסיומו במינימום נזק עבורך. ככל שתקדים לפנות לייצוג משפטי מקצועי כך יגדל הסיכוי לבטל את כתב האישום, להוביל לתיקון כתב האישום, לקדם אפשרות של זיכוי מעבירת הסמים או לחילופין להשיג עסקת טיעון מקלה.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. היועצות בעורך דין הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך בייצוג משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

צוות עורכי הדין שלנו, ביניהם גם יוצאי הפרקליטות השונות ורשויות האכיפה, פועל במקצועיות ומסירות על מנת ולהגן על זכויותיך. המשרד מונה צוות אנשים מוכשר וייחודי המתורגל בחשיבה "מחוץ לקופסה" למציאת פתרונות מקוריים ופועל תמיד למען לקוחותיו ללא מורא ובנאמנות, תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצון המטופל. במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סמים, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{fast_contact:לקבלת ייעוץ משפטי בנושא עבירות סמים - השאירו פרטים}